

1

OGRODY ZABYTKOWE WOJEWÓDZTWA RZESZOWSKIEGO

Miejscowość Babiów

Powiat przemyski

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK W PRZEMYSŁU
Sekcja Przyrodnicza

Opracował Dr Jerzy Piórecki

Dokumentacja fotograficzna Mgr inż J. Wojciechowski

Rok wykonania dokumentacji 1975

Miejsce przechowywania dokumentacji

Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemysłu Urząd Wojewódzki
w Rzeszowie — Biuro Dokumentacji Zabytków Ministerstwo Kul-
tury i Sztuki w Warszawie — Zarząd Ochrony Zabytków

SIP Przem 2747-75 1000 Fp 46-214

1692



ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inv. 4692

Nr. inv. 4692 dep.
~~BIBLIOTEKA~~
~~Zarządu Ochrony i Konserwacji Zesp. Pałac. Ogrod.~~
~~Muzeum Historycznego w Warszawie~~
ul. Szwoleżerów Nr 9, tel. 29-67-78

METRYCZKA PARKU – OGRODU

1	Adres	miejscowość (dzielnica, ulica nr posesji) Babice	Urząd gminy Krzywcza	powiat Przemysł	województwo rzeszowskie
2	Nazwa parku	aktualna Park podworski	dawna		
3	Rodzaj parku i stan jego zachowania	Park krajobrazowy, stan zachowania średni			
4	Czas powstania	II poł. XIX w., przebudowany na pocz. XX w.			
5	Położenie parku	Na skłonie częściowo na wierzcholinie			
6	Powierzchnia parku	ogółem ha 3	w tym wód w ha 0,30	czy są na niej budynki i jakie Dwór z II poł. XIX w., spichlerz, kuźnia, mur. II poł. XIX wieku	
7	Użytkownik parku	Ośrodek Szkoleniowo Wypoczynkowy			
8	Czy jest w rejestrze	data i nr rejestru			
9	Istniejące dokumentacje (data i autor)	pomiar sytuacyjno-wysokościowy		inwentaryzacja zieleni	
		studium historyczne		założenia techniczno-ekonomiczne	
		techniczne, branżowe dokumentacje i ekspertyzy <div style="text-align: right;"> A R C H I W U M OŚRODEK OCHRONY ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244 <i>Nr inw. 1692</i> </div>			
10	Przeprowadzone dotychczas remonty				

I. Krótka analiza historyczna

1. Ewolucja układu przestrzennego

Niewielkie ogrody krajobrazowe przebudowane gruntownie w pocz.XX wieku. Z najstarszych nasadzeń zapewne z II poł.XIX w. pochodzą okazałe żywotniki /ryc 5 i 6./ Większość starodrzewia zwłaszcza ochronne nasadzenia grabowe pochodzą z lat 20-tych XX w. Przy pracach konserwatorskich wycięto dużą ilość samosiewów jak również szereg nasadzeń pochodzących z układu kompozycji roślinnych. W latach 60-tych XX w. nastąpiła wymiana ogrodzenia, częściowa przebudowa sieci hydrologicznych a zwłaszcza dróg dojazdowych i s.pacerowych nadto zmianie uległa bryła dworu /ryc 1./i 5./

2. Stare plany.

Na mapie karta stralnej nie odnaleziono rozplanowania ogrodów

3. Właściciele.

W XVI w. Babice należały do wojewody ruskiego Stanisława z Wiśniczki Kmity, w II poł.XIX w. do hr.Dębińskiego^{1/}

1/ Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i Krajów Ościennych
t. I, s.68, 1880 r.

II. Charakterystyka stanu istniejącego

1. Układ przestrzenny

Zachowany układ przestrzenny pochodzący zapewne z II poł.XIX w. /starodrzew/ z pocz.XX w. Nadto dwór murowany z II poł.XIX w. /modernizacja 1968-1969/, spichlerz murowany z II poł.XIX w., oraz kuźnia murowana z XIX w. Granice parku pochodzą z II poł.XIX w. zachowane główne drogi dojazdowe /ryc 1./ Układ hydrologiczny zachowany również bez zmian.

2. Inwentaryzacja dendrologiczna

- A¹ Dąb szypułkowy
- Dąb czerwony
- Brzoza brodawkowata
- Brzoza czarna
- Jabłoń domowa
- Jesion wyniosły
- Jesion wyniosły odm.zwisła
- Grochodrzew
- Lipa szerokolistna
- Lipa drobnolistna
- Lipa krymska
- Klon polny
- Klon zwyczajny
- Klon jawor
- Modrzew polski
- Kasztanowiec biały
- Surmia katalpa /ryc 2 i 3./
- Świerk pospolity
- Grab pospolity
- Czeremcha pospolita

W składzie florystycznym przeważały gatunki drzew krajowych zwłaszcza lipy, grabu i jesionu.

3. Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego

Układ przestrzenny podany został na ryc 1. obejmuje on park w granicach z II poł.XIX w., nadto starodrzew pochodzący głównie z pocz.XX w. Centralna część parku zwłaszcza od strony elewacji frontowej dworu zniekształcona została z powodu przebudowy sieci drogowej /nawierzchnie utwardzone trylinką/. Niektóre drogi spacerowe zwłaszcza na obwodzie parku zostały na niektórych odcinkach wyprostowane oraz umocnione płytami betonowymi. W najbliższym otoczeniu byłego ośrodka gospodarczego np. spichlerza murowanego zlokalizowane zostały domki campingowe jak również boisko sportowe

4. Rola obiektu w krajobrazie

Park położony jest w krajobrazie zurbanizowanym niemniej w otoczeniu naturalnych zbiorowisk leśnych, interesującej rzeźby terenu /przedolina rzeki San/. Zieleni wysoka w parku widoczna jest z szosy Przenyśl-Dubiecko /przedpole obejmuje użytki rolne w postaci gruntów ornych/.

B a b i c e

Diagram wartości

1. Założenia przestrzenne zachowane	8
2. Założenia przestrzenne o znaczeniu historycznym	3
3. Założenia wodne istniejące	3
4. Założenia wodne o znaczeniu historycznym	5
5. Założenia ziemne o znaczeniu obronnym /zachowane/	0
6. Założenia ziemne o znaczeniu historycznym	0
7. Wartość krajobrazowa ogrodów	5
8. Otoczenie krajobrazowe ogrodów	10
9. Wartość zachowanego drzewostanu	2
10. Udział gatunków obcych	1
11. Zachowany układ kompozycji roślinnych o znac.hist.	2
12. Dwory i inne budynki o znaczeniu hist.-architekt.	2
13. Drzewa pomniki	0
14. Drzewa i inne gatunki o znaczeniu hodowlanym	1
15. Zachowany układ sieci drogowej	0
16. Czytelne ślady sieci drogowej	2
17. Zachowane ogrody użytkowe /warzywniki i sady owocowe/	3
18. Zachowany układ przestrzenny ogrodów warzywnych	3
19. Zachowane resztki poleśne	0
20. Dąbrowy o pochodzeniu naturalnym	0
21. Związek z postaciami historycznymi	0
22. Adaptacja terenu pod nowe budownictwo	10
23. Bieżba parkowa	0

Razem pkt.

60

III. Wnioski

1. Granice ściszej ochrony konserwatorskiej oraz strefa ochrony krajobrazowej podana została na ryc 1.

Granice ściszej ochrony konserwatorskiej obejmuje park w granicach ogrodzenia /ryc 1./ Strefa ochrony krajobrazowej obejmuje dolinę wąwozu /od rynku/ do parku, brzeg Senu oraz przedpole parku od strony gruntów ornych na odcinku ok. 200 m

2. Park zachować jako powierzchnie tzw. niezmienialne. Dla rekreacji nowe obiekty architektoniczne mogą być wnoszone tylko na miejscu byłego ośrodka gospodarczego.

3. Przy opracowaniu renowacji parku należałoby uwzględnić pierwotną sieć drogową o układzie nieregularnym zwłaszcza od strony elewacji frontowej dworu oraz od strony wjazdu głównego.

Wykonać następującą dokumentację :

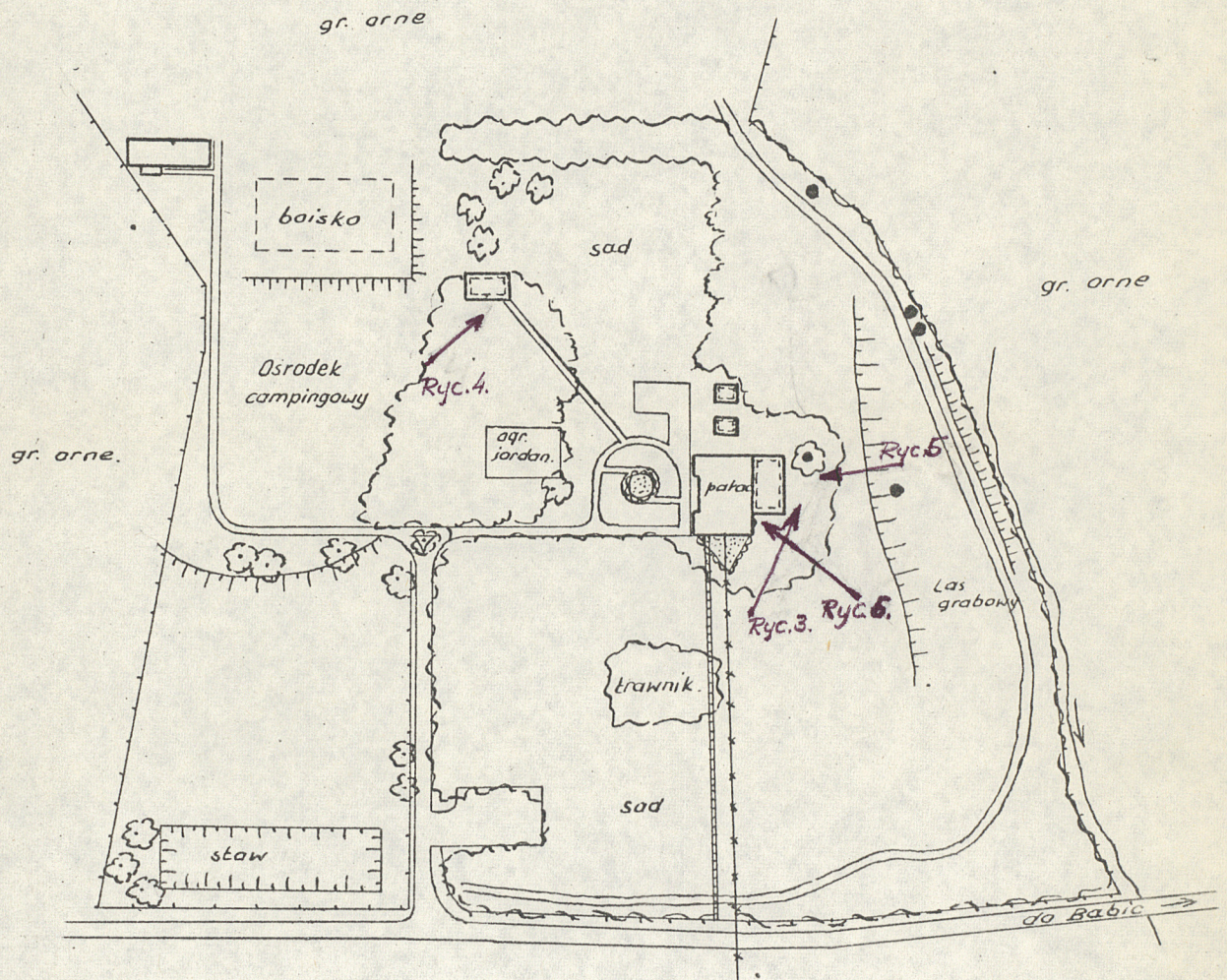
- pomiar sytuacyjno-wysokościowy wraz z inwentaryzacją drzewostanu
- projekt techniczny nowych nasadzeń

IV. Wykaz rycin i dokumentacja fotograficzna

- Ryc 1 . Babice 1974. Szkic terenowy /L.Leska i Cz.Hnecik/. Strefa ochrony konserwatorskiej oraz ochrony krajobrazowej
- Ryc 2. Babice 1975. Starodrzew w pobliżu dworu. Centralne miejsce zajmuje okazałe surmia catalpa
- Ryc 3. Babice 1975. Zadrzewienia narożne w parku. Centralne miejsce zajmuje surmia catalpa . Po prawej stronie elementy oświetlenia /wg. sieci przebudowanej w latach 70-tych XX w.
- Ryc 4. Babice 1975. Bryła kuźnia dworska obecnie kawiarnia /od strony wjazdu głównego do parku/
- Ryc 5. Babice 1975. Zadrzewienia w najbliższym otoczeniu dworu od strony elewacji ogrodowej. Bryła dworu gruntownie przebudowana w latach 60-tych XX w.
- Ryc 6. Babice 1975. XIX-wieczne żywotniki zachodnie od strony elewacji ogrodowej dworu

Fot. Janusz Wojciechowski. Negatywy w posiadaniu TPN w Przemyśle

BABICE 1974



Ryc. 1



Ryc. 2



Ryc. 3



Рис. 4



Rye. 5



Ryc. 6